

[Olav Olsen.]

mener, at det er en Letsindighed, som vi ikke skulde være med til at lokke Folk om Bord i. Man kan se paa Forholdene, som man vil, eet er ganske sikkert, at en vis Del af dem, der opnaar Akkord, selv om man gør sig al mulig Umage for at ordne det saa godt som muligt, ikke vil holde, men gaa ned, og saa vil dette Kautions-system komme til at virke som en Snebold, der vil drage mange i Ulykke, som egentlig er uskyldige i det, idet de af Staten er blevet lokkede til at gaa ind som Kautionister.

Jeg er derfor ikke glad ved denne Ordning, og jeg vil henstille til det kommende Udvalg at overveje og forhandle med den højtærede Minister, om man ikke kunde dele disse 10 Mill. Kr. i to Afdelinger, saaledes at de 5 Mill. Kr. anvendes som i Lovforslaget foreslaet, medens de 5 Millioner ydes i direkte Laan til Opnaaelse af Akkord. Jeg er enig i, at man saa vidt muligt skal søge at sikre Staten mod at lide noget Tab, i alt Fald begrænse det saa meget som muligt. Men jeg tror ogsaa, at man helt kunde undgaa Tab, i alt Fald begrænse det meget stærkt, hvis man gav disse direkte Laan ud til en Kurs af 90 og tilbageholdt de 10 pCt. som en Risiko-fond.

Akkordudvalgene bestaar jo af kendte, dygtige og samvittighedsfulde Mænd sammen med Civildommeren i den vedkommende Retskreds. Disse Udvalg skal godkende Akkorderne, og man kunde saa forlange, at de skulde anbefale dem til Staten, hvor det drejede sig om direkte Laan, og saa vilde jeg tro, at Risikoen ikke blev større, end at de 10 pCt. kunde dække Tabet. Jeg er klar over, at hvis man vil gaa til en saadan Ordning, maa man fra Landbrugsministeriets Side selv administrere denne Laanevirksomhed eller administrere den ved et Udvalg, hvor man altsaa maa have ganske bestemte og nøje gennemtænkte Regler at give Laanene efter, saaledes at man gør ens Ret mod alle.

Naar jeg stiller den nævnte Opfordring til Udvalget, er det, fordi jeg har min ganske bestemte Opfattelse af Krisens Aarsag, som jeg maaske ganske kort maa have Lov til at omtale. Den største og første Aarsag til Krisen er jo Valutaforholdene; men den anden Aarsag til Landbrugets Vanskeligheder er noget, Landbruget her har fælles med Landbruget Verden over. Det skyldes, at Produktionsudgifterne er for store overalt, man kan ogsaa sige, at vore Indtægter er for smaa indenfor Landbruget, men det kommer jo ud paa det samme.

Resultatet bliver, at Landbruget er et daarligt Erhverv at arbejde i, og det er der ikke noget at gøre ved i Øjeblikket. Men det staar for mig som en Trøst, at Forholdene er saadan Verden over — ikke fordi jeg er saa ond, at det trøster mig, at det ogsaa gaar andre ilde, men fordi jeg ser saaledes paa det, at vi her har lige saa gode Betingelser — jeg mener endda lidt bedre — for at komme igennem Krisen, som Landbruget har de fleste andre Steder i Verden, og maaske er man andre Steder ved at spore en Bedring i Forholdene, og det mener jeg ogsaa er Tilfældet her.

Men saa maa vi huske, at foruden disse Aarsager har vi her i Danmark haft, for Resten til Dels fælles med Nordeuropa, Mund- og Klovesyge to Gange i de sidste Aar. Hvad det betyder for os den Dag i Dag, er vi ikke i Stand til at opgøre, men et er sikkert, det er, at vort bedste Redskab derved er skadet i sit Brug, saaledes at det ikke giver det Udbytte, det kan og vil give, hvis vi slipper for fremtidige Epidemier.

Og som det sidste Punkt vil jeg nævne, at den østlige Del af Danmark, Øerne og Østjylland, i de to sidste Aar har haft en meget daarlig Kornhøst paa Grund af det ugunstige Vejr; jeg tror, Høsten har været saa daarlig, at vi maa regne med 4—5 Fold under den Avl, vi ellers har Lov til at vente. Hvad det betyder for Rentabiliteten og for Nettooverskuddet, vil jo alle kunne forstaa.

Hvis det er rigtigt, hvad jeg her siger om Aarsagerne til Krisen, vil man, naar man vælger den Vej, som jeg foreslaar Udvalget at tage under Overvejelse, ikke komme til at paaføre Staten noget Tab, i alt Fald vil Tabet blive meget ringe, og man kan komme til at hjælpe mange Mennesker til at beholde deres Hjem.

**J. C. A. Larsen:** Jeg har bedt om Ordet for at rette en Forespørgsel til den højtærede Landbrugsminister vedrørende de Opgaver og de Omraader, som de foreslaaede Driftslaaneforeninger vil kunne beskæftige sig med. Anledningen til denne Forespørgsel er et Forhold af en særlig Natur i det Amt, jeg har den Ære at repræsentere, Frederiksborg Amt. Foruden at de store Skatter og navnlig Ejendomsskatterne tynger Landbruget og særlig det mindre Landbrug, har man i dette Amt en Særskat eller, om man vil, en særlig Afgift, som Landboerne har haft gennem hundrede Aar, men som nu efter Lovbestemmelser af 1924 og en Ændring deri af 1926 skal afvikles i Løbet af ca. en halv Snes Aar.

Det, jeg gerne vilde forespørge Mini-